

Ekstremalne zjawiska pogodowe

Raport TNS Polska dla

MINISTERSTWO
ŚRODOWISKA

Ekstremalne zjawiska pogodowe

© TNS Październik 2015

Spis treści

1

O badaniu

4

2

Wyniki badania

7

Ekstremalne zjawiska pogodowe

© TNS Październik 2015

Raport *Ekstremalne zjawiska pogodowe* przygotowany został na zlecenie Ministerstwa Środowiska przez Zespół Badań Społecznych w TNS Polska. Projekt sfinansowany został ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Sfinansowano ze środków
Narodowego Funduszu Ochrony
Środowiska i Gospodarki Wodnej

1

O badaniu

Ekstremalne zjawiska pogodowe

© TNS Październik 2015

Informacje o badaniu

Termin badania: 2 – 7 października 2015 roku.

Próba: ogólnopolska, reprezentatywna próba 1016 mieszkańców Polski w wieku 15 i więcej lat.

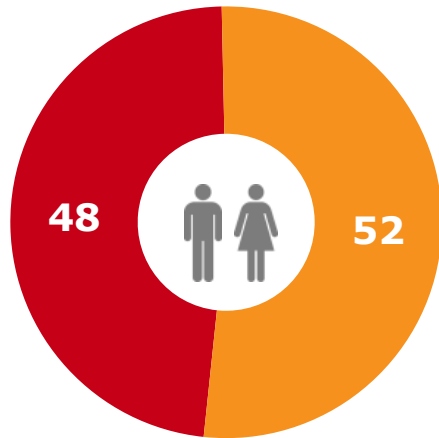
Technika: wywiady bezpośrednio wspomagane komputerowo (CAPI).

Zasadniczo prezentowane na wykresach wyniki są przedstawione w wartościach procentowych (chyba że opis wykresu wskazuje coś innego). Udziały procentowe zaokrąglone są do liczb całkowitych. Oznacza to, że w niektórych przypadkach, tj. w pytaniach jednoodpowiedziowych, wyniki mogą nie sumować się do 100%.

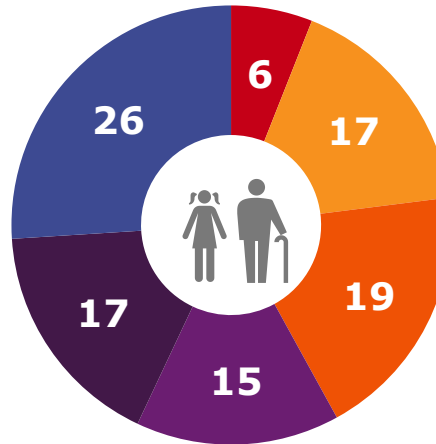
Charakterystyka respondentów

Płeć

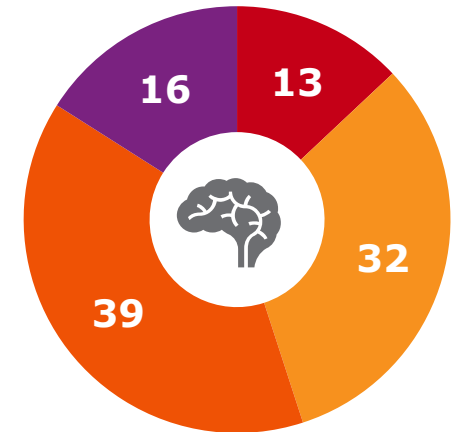
■ mężczyzna ■ kobieta

Wiek

■ 15 – 19 lat
■ 20 – 29 lat
■ 30 – 39 lat
■ 40 – 49 lat
■ 50 – 59 lat
■ 60 lat i więcej

Wykształcenie

■ podstawowe / gimnazjum
■ zasadnicze zawodowe
■ średnie / pomaturalne
■ licencjat / wyższe

N=1016

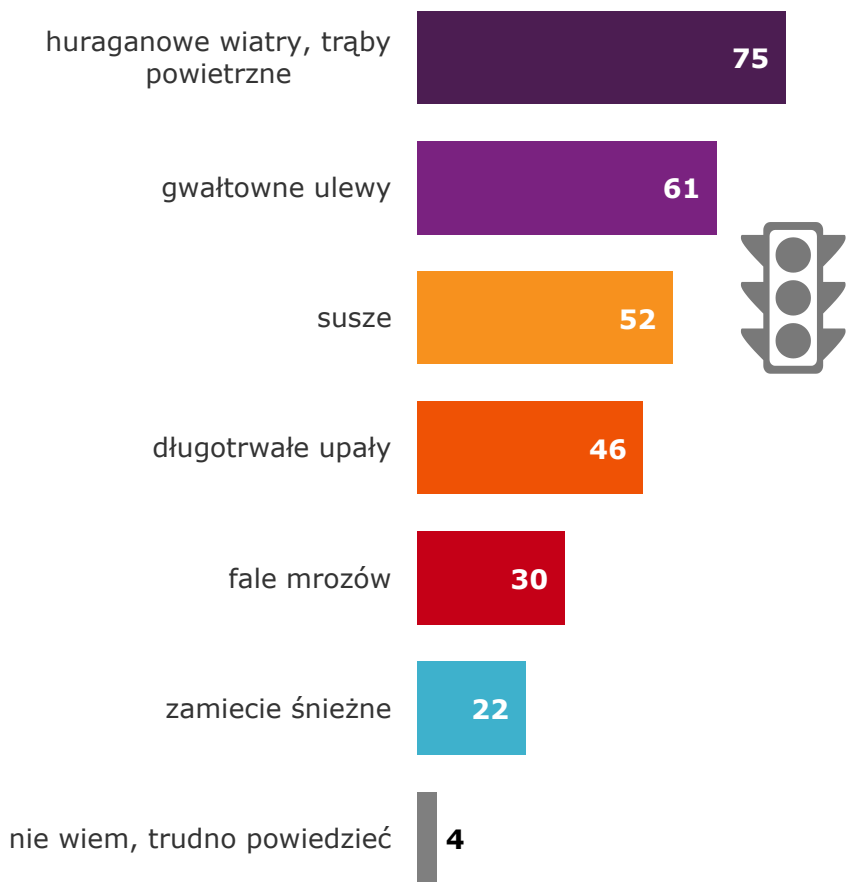
Ekstremalne zjawiska pogodowe

2

Wyniki badania

Proszę wskazać 3 ekstremalne zjawiska pogodowe, które Pana/i zdaniem są najbardziej niebezpieczne dla ludzi?

Trzy czwarte Polaków (75%) wskazuje, że najbardziej niebezpiecznym ekstremalnym zjawiskiem pogodowym są dla ludzi huraganowe wiatry, trąby powietrzne. Nieco mniej osób – trzech na pięciu zapytanych (61%) zwraca uwagę na gwałtowne ulewy, a połowa wskazuje na coś dokładnie odwrotnego – susze (52%) lub długotrwałe upały (46%).

Za mniej niebezpieczne w oczach Polaków uchodzą ekstremalne zjawiska pogodowe związane z zimnem – fale mrozów (30%) oraz zamiecie śnieżne (22%).

Mieszkańcy wsi oraz mniejszych miast – do 100 tys. mieszkańców – częściej niż pozostali wymieniają susze jako najbardziej niebezpieczne dla ludzi.

Osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym częściej niż pozostałe mają problemy z udzieleniem jednoznacznej odpowiedzi i mówią „nie wiem, trudno powiedzieć” (6% wobec 4% dla ogółu).

Mieszkańcy regionów: wschodniego, centralnego i południowego częściej niż północnego i zachodniego wskazują na niebezpieczeństwo związane z gwałtownymi ulewami. Płeć i wiek respondentów zasadniczo nie wpływają na różnice w ich odpowiedziach.

Czy zauważyła/ył Pan/i, że ekstremalne zjawiska pogodowe występują coraz częściej?

na świecie

■ tak ■ nie ■ nie wiem, trudno powiedzieć

w Polsce

w Pana/i okolicy

Polacy zostali zapytani o to, czy zauważają, że ekstremalne zjawiska pogodowe występują coraz częściej.

Zdaniem dziewięciu na dziesięciu zapytanych (91%) są one coraz częstsze na świecie, według 85% częściej obserwujemy je również w naszym kraju, a w opinii 58% w swojej najbliższej okolicy.

Można powiedzieć, że im „dalej od nas”, im większy dystans, tym mamy częstsze poczucie, że występowanie ekstremalnych zjawisk pogodowych natęża się. Być może jest to związane z wpływem mediów, które regularnie podają informacje o niebezpiecznych sytuacjach w różnych zakątkach świata.

Tak czy inaczej, większość Polaków uważa, że wzrost natężenia ekstremalnych zjawisk pogodowych można zaobserwować w okolicy miejsca ich zamieszkania.

Czy ekstremalne zjawiska pogodowe występują coraz częściej?

Ludzie młodzi (do 29 roku życia) częściej niż 40-latkowie i starsi respondenci deklarują, że ich zdaniem ekstremalne zjawiska pogodowe w Polsce nie występują coraz częściej (18% wobec 12% dla ogółu).

Osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym i średnim lub pomaturalnym częściej niż osoby słabiej wykształcone uważają, że natężenie występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych wzrosło zarówno na świecie, jak i w kraju.

We wszystkich regionach Polski poza regionem północnym przeważa przekonanie, że ekstremalne zjawiska pogodowe występują coraz częściej w tzw. najbliższej okolicy. Szczególnie wyróżnia się pod tym względem region wschodni – aż 71% respondentów mieszkających w tym regionie zauważa natężenie występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych.

Regiony i województwa:

- **północny** – pomorskie, zachodniopomorskie
- **wschodni** – lubelskie, podkarpackie, podlaskie, warmińsko-mazurskie
- **zachodni** – kujawsko-pomorskie, lubuskie, wielkopolskie
- **centralny** – łódzkie, mazowieckie, świętokrzyski
- **południowy** – dolnośląskie, małopolskie, opolskie, śląskie

Proszę wskazać 3 najbardziej uciążliwe, Pana/i zdaniem, skutki ekstremalnych zjawisk pogodowych:

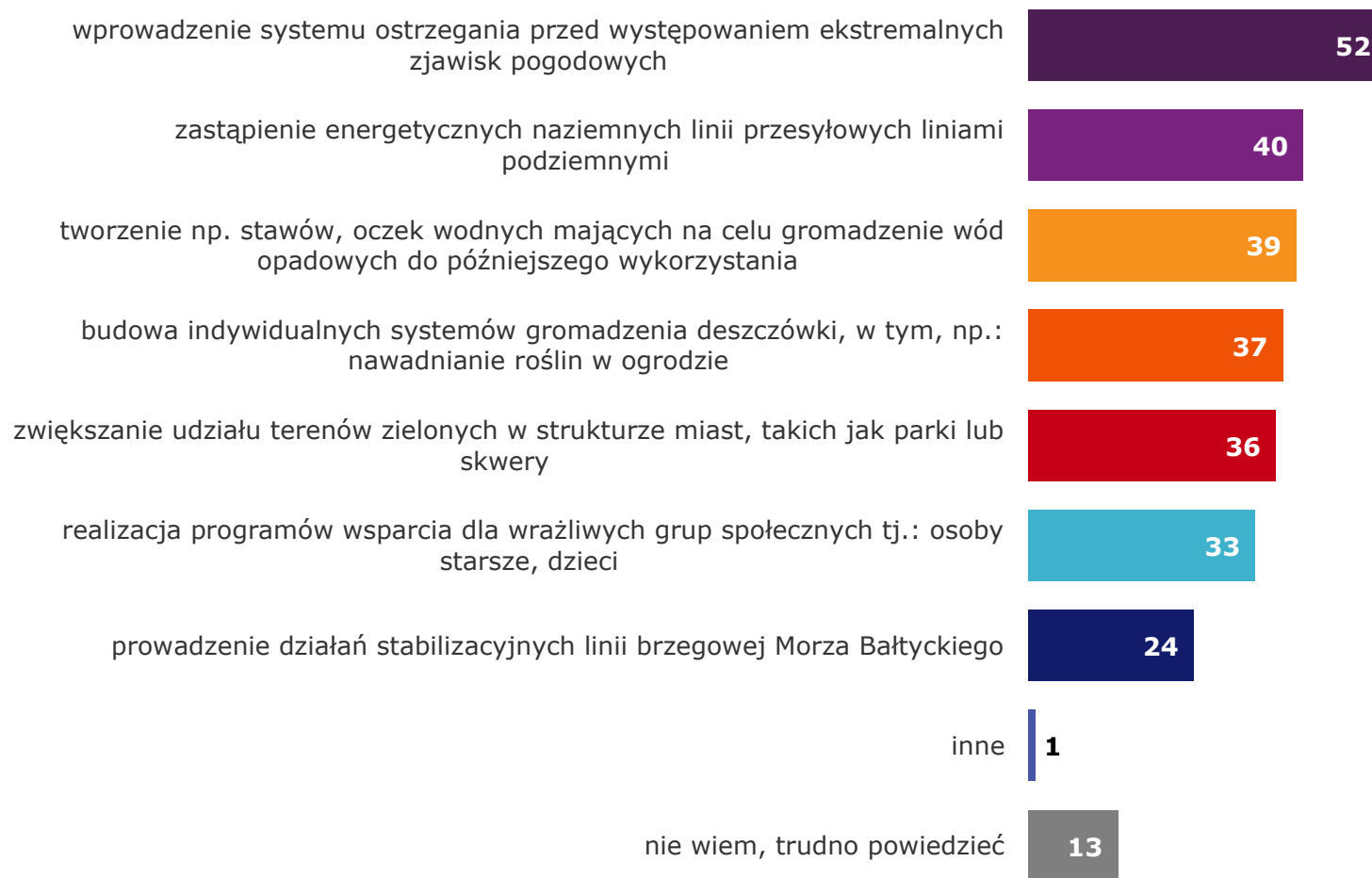

Za najbardziej uciążliwe skutki ekstremalnych zjawisk pogodowych Polacy uważają zniszczenia własności prywatnej (65%) oraz zniszczenia w infrastrukturze publicznej (57%). Połowa Polaków wskazuje również na uciążliwości związane z ograniczeniami w dostępie do wody (52%) oraz dostawie energii elektrycznej (51%), a także z przymusem ograniczania ich zużycia.

Zdecydowanie rzadziej wspomnianymi uciążliwościami są: opóźnienia w transporcie (samochodowym, kolejowym, lotniczym) – 29% oraz problemy z zaopatrzeniem sklepów (22%).

Mieszkańcy wsi i mniejszych miast (do 100 tys. mieszkańców) częściej niż mieszkańcy większych miast wymieniają zniszczenia własności prywatnej. Osoby z wykształceniem wyższym częściej niż pozostali zwracają uwagę na uciążliwości związane ze zniszczeniami w infrastrukturze publicznej, a rzadziej na problemy z zaopatrzeniem sklepów. Mieszkańcy regionu wschodniego częściej niż mieszkańcy pozostałych regionów wspominają o zniszczeniach – własności prywatnej i w infrastrukturze. Wiek i płeć respondentów nie wpływa na ich poglądy w tej sprawie.

Proszę wskazać 3 rozwiązania, które Pana/i zdaniem należy stosować, aby przystosować się do występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych:

Rozwiązania, które Pana/i zdaniem należy stosować, aby przystosować się do występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych

Najczęściej wskazywanym rozwiązaniem mającym na celu przystosowanie do występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych jest wprowadzenie systemu ostrzegania – opowiada się za nim 52% Polaków. Szczególnie często odpowiedź tę wybierają osoby z wykształceniem wyższym (65% wobec 52% dla ogółu).

Prawie dwóch na pięciu respondentów sądzi, że dobrymi rozwiązaniami byłyby także:

- zastąpienie energetycznych naziemnych linii przesyłowych liniami podziemnymi (40%)
- tworzenie np. stawów, oczek wodnych mających na celu gromadzenie wód opadowych do późniejszego wykorzystania (39%)
- budowa indywidualnych systemów gromadzenia deszczówki, w tym, np.: nawadnianie roślin w ogrodzie (37%)
- zwiększanie udziału terenów zielonych w strukturze miast, takich jak parki lub skwery (36%)

Pozostałe rozwiązania są wybierane rzadziej. O realizacji programów wsparcia dla wrażliwych grup społecznych takich jak: osoby starsze, dzieci wspomina jednak jedna trzecia Polaków (33%).

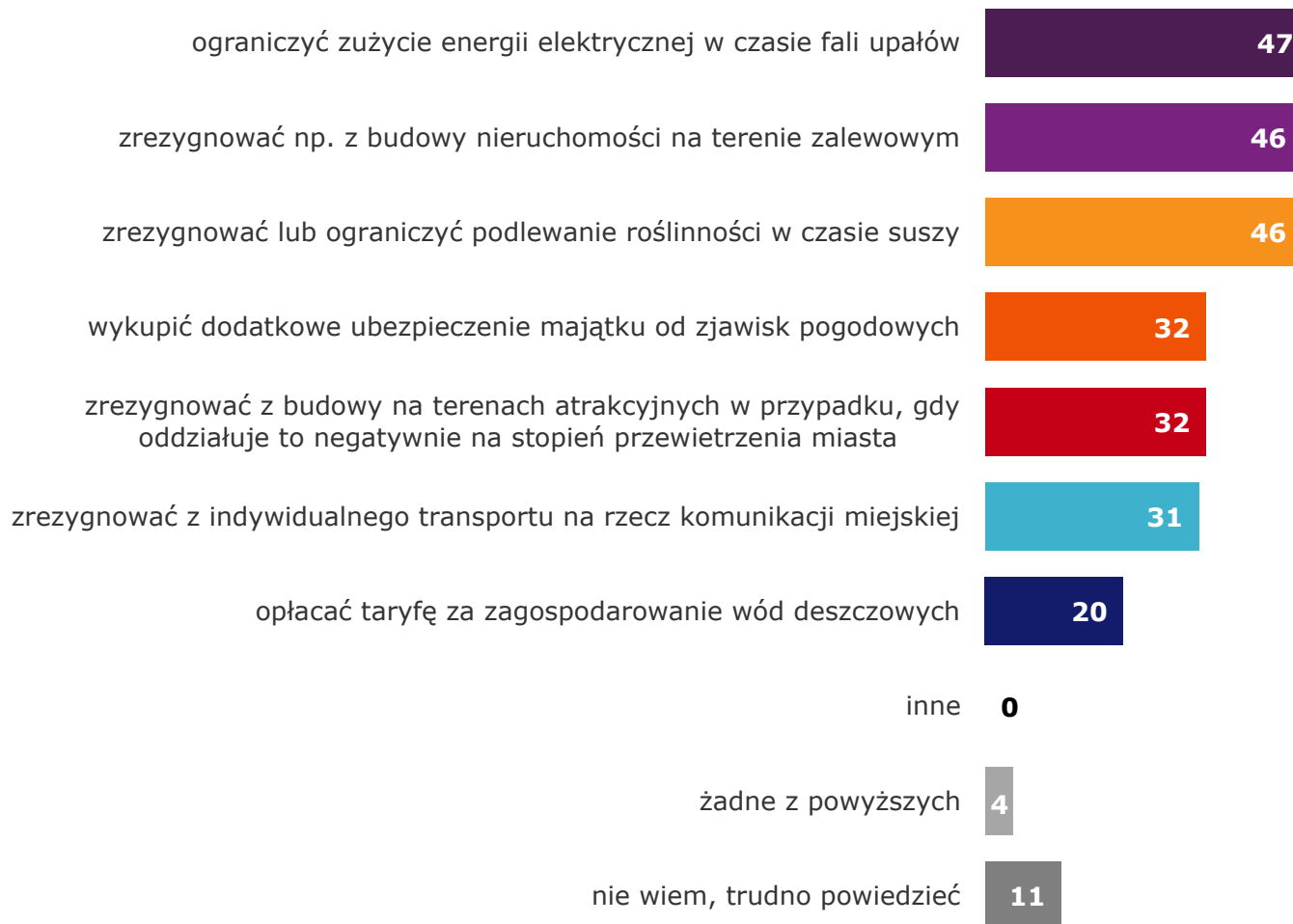
Na prowadzenie działań stabilizacyjnych linii brzegowej Morza Bałtyckiego zwraca uwagę co czwarty zapytany (24%). Częściej robią to 50-latkowie (28% wobec 24% dla ogółu).

Co ciekawe, osoby zamieszkujące miasta poniżej 500 tys. mieszkańców częściej niż mieszkańcy wsi i największych miast opowiadają się za tworzeniem stawów, oczek wodnych mających na celu gromadzenie wód opadowych do późniejszego wykorzystania. 20-latkowie zaś chętniej wskazują na budowę indywidualnych systemów gromadzenia deszczówki, w tym, np.: nawadnianie roślin w ogrodzie (45% wobec 37% dla ogółu).

Mieszkańcy regionu wschodniego częściej niż północnego, zachodniego i centralnego opowiadają się za zwiększaniem udziału terenów zielonych w strukturze miast, takich jak parki lub skwery (43% wobec 36% dla ogółu).

13% Polaków nie ma jednoznacznej opinii w sprawie rozwiązań przystosowawczych i odpowiada: „nie wiem, trudno powiedzieć”.

Proszę wskazać 3 rozwiązania, które był(a)by Pan/i skłonna(y) zaakceptować, aby przyczynić się do ograniczenia następstw ekstremalnych zjawisk pogodowych:

Rozwiązania, które bylibyśmy skłonni zaakceptować, aby przyczynić się do ograniczenia następstw ekstremalnych zjawisk pogodowych

Wiemy już, jakie rozwiązania systemowe poparliby Polacy, jeśli chodzi o przystosowanie się do ekstremalnych zjawisk pogodowych. Jednak jakie rozwiązania byliby skłonni zaakceptować osobiście, by przyczynić się do ograniczenia następstw związanych z występowaniem ekstremalnych zjawisk pogodowych?

Blisko połowa Polaków deklaruje, że byłaby skłonna:

- ograniczyć zużycie energii elektrycznej w czasie fali upałów (47%)
- zrezygnować np. z budowy nieruchomości na terenie zalewowym (46%)
- zrezygnować lub ograniczyć podlewanie roślinności w czasie suszy (46%)

Jedna trzecia respondentów natomiast rozważyłaby: wykupienie dodatkowego ubezpieczenia majątku od zjawisk pogodowych (32%), rezygnację z budowy na terenach atrakcyjnych w przypadku, gdy oddziaływałoby to negatywnie na stopień przewietrzenia miasta (32%), rezygnację z indywidualnego transportu na rzecz komunikacji miejskiej (31%).

Najrzadziej wymienianym rozwiązaniem jest pomysł opłacania taryfy za zagospodarowanie wód deszczowych – wspomina o nim jedna piąta ankietowanych (20%).

Osoby z wykształceniem średnim lub pomaturalnym częściej byłyby skłonne zrezygnować z budowy na terenach atrakcyjnych w przypadku, gdy oddziałuje to negatywnie na stopień przewietrzenia miasta (39% wobec 32% dla ogółu).

Mieszkańcy wsi oraz miejscowości do 20 tys. mieszkańców częściej deklarują, że byliby skłonni zrezygnować lub ograniczyć podlewanie roślinności w czasie suszy (odpowiednio 49% i 54% wobec 46% dla ogółu). Co nie dziwi, mieszkańcy miast częściej niż mieszkańcy wsi deklarują, że potrafiliby zrezygnować z indywidualnego transportu na rzecz komunikacji miejskiej.

Mieszkańcy regionów: wschodniego, centralnego i południowego częściej niż regionu północnego byliby skłonni ograniczać zużycie energii elektrycznej w czasie fali upałów. Płeć i wiek respondentów zasadniczo nie wpływają na różnice w ich odpowiedziach.

Informacje kontaktowe

Dorota Kachaniak
Research Executive
Associate
dorota.kachaniak@tnsglobal.com
22 598 97 99

Joanna Skrzyńska
Account Manager
joanna.skrzynska@tnsglobal.com
22 598 96 73

TNS Polska | ul. Wspólna 56 00-687 Warszawa | <http://www.tnsglobal.pl>

Ekstremalne zjawiska pogodowe

© TNS Październik 2015

